

SESSION GUIDES

Alternative Learning System- Accreditation and Equivalency (ALS-A&E)

**Secondary: Development Of Self And A Sense
Of Community**

Mga Karapatang Sibil At Politikal

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children®

ASCEND-Mindanao
Assistance for the Comprehensive Educational Development of Mindanao

March 2006

Jointly developed by the DepED BALS and the Save the Children Federation under the ASCEND-Mindanao, a program made possible with the generous support of the American People through the USAID.

Mga Karapatang Sibil at Politikal

Session Guide Blg. 2

I. MGA LAYUNIN

1. Naipaliliwanag ang mga responsibilidad na kaakibat ng bawat karapatan
2. Nailalarawan ang wastong pamamaraan ng paggamit ng karapatang sibil at politikal
3. Naibabahagi ang mga karanasan batay sa responsibilidad na nakabuti sa kanila

II. PAKSA

- A. Aralin 2 – Maging Responsable at Gamitin nang Wasto ang Iyong mga Karapatan, pp. 14-28
Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay
Pansariling Kamalayan
Kakayahang Makiisang Damdamin
Kasanayang Magpasiya o Magdesisyon
- B. Kagamitan: Modyul, flash cards, kartolina, brown paper

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik –Aral

- Alamin kung maliwanag ang konsepto ng karapatang politikal at sibil
- Hatiin ang mag-aaral sa dalawang grupo

Pangkat KP – Karapatang Politikal

Pangkat KS – Karapatang Sibil

- Magbigay ng pangungusap tungkol sa paksa. Patayuin ang pangkat ayon sa angkop na sagot sa bawat pangungusap
 1. Ang mga iskuwater ay pinaalis sa riles ngunit binigyan sila ng lilipatang lugar.
 2. Ang kapitbahay mo ay ibinilanggo nang pulis ng walang dahilan, kumuha siya ng abugado ng pamahalaan bilang tagapagtanggol.

3. Bawat tao pagsapit sa edad na 18 taong gulang ay maaari nang bumoto.
4. Nakisali si Mario sa isang mapayapang pagtitipon upang maipahayag ang kanyang saloobin tungkol sa pamahalaan.

2. Pagganyak

Kapag lubusan nang naunawaan ang karapatang sibil at politikal ay magpabuo ng isang bilog at gawin ang “circle response.” Bawat mag-aaral ay pagbigayin ng sagot sa mga sumusunod na tanong.

- Ano ang ibig sabihin ng responsibilidad?
- Paano mo ito magagamit?
- Meron ka bang maibabahagi batay sa iyong karanasan?

Suriin ang pagkakapareho at pagkakaiba ng mga ibinigay na kasagutan.

B. Panlinang na Gawain:

1. Paglalahad

- Ipabasa sa mag-aaral ang mga karapatang politikal at sibil sa modyul pahina 16-17. Ipakita ang listahan
- Ipabasa at ipasulat sa mga mag-aaral ang karapatang sibil at politikal na nauukol sa titulo.

Karapatang Sibil	Karapatang Politikal
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

- Suriin ang kanilang mga sagot sa gawaing ito.

2. Pagtatalakayan

- Hayaan ang bawat isang miyembro ng grupo na ipaliwanag ang responsibilidad kaugnay ng karapatan.
- Ipalahad ang kanilang karanasan batay sa responsibilidad na ibinigay. Maaaring tingnan ang pahina 20-21.
- Ipasunod ang hinihingi ng tsart. Ipabasa ang halimbawa sa Subukan Natin Ito pahina 18. Ipabuo ang tsart sa pagbibigay ng

mga halimbawa ng mga karapatang sibil at politikal ayon sa kanilang karanasan.

3. Paglalahat

- Magbigay ng isang “lecturette” ukol sa karapatan at ang kaugnay na responsibilidad. Maaaring gamitin ang napag-aralan sa modyul pahina 16-23.
- Ipaunawa sa mag-aaral na ang bawat karapatan ay may kaugnay na responsibilidad. Ito ay kailangan para sa kaayusan at kapakanan ng lahat.
- Bigyang-diin na ang paggalang ng bawat isa sa karapatang sibil at karapatang politikal at wastong paggamit nito ay kailangan ng isang mapayapang pamayanan.
- Ipasabi ang mga karapatan at mga responsibilidad na nasasaad sa modyul, hikayatin silang magbigay ng halimbawa ng responsibilidad at paggamit ng karapatan.
- Ipagamit ang tsart sa pahina 17 ng modyul.

4. Pagpapahalaga

- Magsagawa ng isang “reflection time.”
- Pagnilayin ang mga mag-aaral at ipagawa ang mga sumusunod:
 - Bigyang pansin ang mga halimbawa na ibibigay ng mag-aaral at tanungin sila kung ano ang kabutihang nagawa sa kanila ng karapatang nabanggit.

Halimbawa:

Pagtitinda ng pagkain	- Karapatang mabuhay, maging malaya at mayroon ng seguridad
	Responsibilidad
	- Magtrabaho para sa sarili at pamilya para hindi umaasa sa ibinibigay ng gobyerno.
	- Dapat tumayo sa sariling paa.
	- Kailangang kumuha ng lisensiya para maging ligal ang pagtitinda

Matapos ang mga ibinigay na halimbawa ay bumuo ng isang konsepto na magbibigay ng kabuuang halaga ng karapatan at responsibilidad.

5. Paglalapat

- a. Ipabasa ang Magbalik-Aral tayo sa pahina 17 at ipa-role play. Bigyang pansin ang mga pagganap ng mga kasama sa pangkat.
- b. Pagbigayin sila ng sitwasyon na sasagutin ng dalawang pangkat. Bigyan ng 5 minuto ang bawat pangkat na makasagot. Pag-usapan ang kasagutan sa kanilang ginawang sitwasyon.

Halimbawa :

Pangkat Sibil

May mga iskwater na pinapaalis sa mga kinatitirikang lupa. Kailangan ito ng pamahalaan para sa gagawing riles. Ano ang kanilang karapatan? Responsibilidad? Ano ang hangganan?

Pangkat Politikol

Halalan ng opisyaes ng barangay sa inyong lugar. Ikaw ay isang botante. May kaibigan ang iyong ama na nagsasabi kung sino ang dapat mong iboto. Ano ang dapat mong gawin?

IV. PAGTATAYA

- Ipabasa ang Ano ang Natutunan Natin pahina 24-25. Pasagutan ito sa kanila. Ipahambing ang sagot nila sa Batayan ng Pagwawasto pp. 29
- Pasulatin ang bawat isa sa kalahating papel ng kani-kanilang responsibilidad bilang isang miyembro ng pamayanan at ano ang mga karapatang kanilang tinatamasa
- Ipabasa at ipasagot ang nilalaman ng Alamin Natin sa pahina 22 ng modyul
- Sabihin na ito ay ilagay sa kani-kanilang portfolio folder.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Pagawin ang mga mag-aaral ng listahan ng ahensiya ng gobyerno na tumutulong sa pagtataguyod ng mga karapatang sibil at politikal.
- Basahin ang laman ng modyul pahina 19 sa pagsagot sa gawaing ito.